

Број/Број: 46
Сарајево/Сарајево

**GENERALNI SEKRETAR
PARLAMENTA**

Pripremila:
Sena Bajraktarević,
rukovodilac Istraživačkog sektora

12. decembar 2007.

UVOD

U ovom radu predstaviti ćemo osnovne i generalne karakteristike koje su zajedničke za veliki broj parlamenata u svijetu u pogledu imenovanja, uloge i funkcije generalnog sekretara parlamenta.

Najveći dio ovog rada prezentira rezultate i podatke do kojih se došlo u ranijim radovima i anketama na temu **imenovanja i funkcija generalnog sekretara parlamenta**, a to su:

- Odgovori parlamenata iz maja 2005. godine putem Evropskog centra za istraživanje i dokumentaciju na upit o načinu imenovanja generalnog sekretara,
- Zapisnik diskusije o menadžerskoj ulozi generalnog sekretara na sastanku Asocijacije generalnih sekretara parlamenata u Santiagu, Čile, april 2003,
- Dokument Uloga generalnog sekretara u administraciji parlamenta iz oktobra 2000, prezentirao Ugo Zampetti, generalni sekretar Predstavničkog doma Italije,
- Dokument Uloga generalnih sekretara parlamenata iz 1985, pripremio Antonio De Guzman, generalni sekretar Parlamenta Filipina.

GENERALNE KARAKTERISTIKE U POGLEDU IMENOVANJA I FUNKCIJA GENERALNOG SEKRETARA PARLAMENTA

U prethodno navedenim dokumentima ističe se nekoliko općih zaključaka:

1. U velikoj većini parlamenata svaki dom parlamenta ima generalnog sekretara (vidjeti tabelu 2.).
2. Parlamenti primjenjuju različite načine imenovanja generalnog sekretara, koji se mogu podijeliti u pet grupa (vidjeti tabelu 1.):
 - (1) generalnog sekretara imenuje predsjedavajući parlamenta,
 - (2) generalnog sekretara imenuje rukovodeće tijelo – kolegij,
 - (3) generalnog sekretara bira parlament,
 - (4) generalnog sekretara imenuje organ izvan parlamenta,
 - (5) generalni sekretar se bira na osnovu rezultata javnog konkursa.
3. U većini parlamenata mandat generalnog sekretara traje do penzionisanja.
4. U najvećem broju parlamenata funkcija generalnog sekretara je uglavnom tehničko-administrativna, a ne politička. Generalni sekretar je neutralan, nepristrasan i nezavisan od onih koji predstavljaju narod, a istovremeno mu je i dužnost da bude glavni savjetnik predsjedavajućeg u pogledu procedura i institucija.

5. Općenito, generalni sekretar odgovara političkom rukovodstvu parlamenta, ali modeli se razlikuju u zavisnosti od političkog i institucionalnog sistema.
6. Najčešće je generalni sekretar službenik parlamenta, koji nema pravo da istovremeno obavlja druge dužnosti koje bi bile u konfliktu s onom koju obavlja. Također ne može biti zaposlen niti primati plaću na drugom mjestu, osim u slučaju predavanja na univerzitetu ili izdavanja autorskih radova.
7. Nadležnosti generalnog sekretara najčešće su regulirane pravilima koja donosi sam parlament, što je u skladu s institucionalnim prerogativima nezavisnosti parlamenta od drugih organa.
8. Općenito, glavne nadležnosti generalnog sekretara su:
 - savjetodavna uloga u pogledu procedura,
 - rukovođenje i organiziranje rada administracije,
 - upravljanje pitanjima koja se tiču osoblja i
 - upravljanje finansijama parlamenta, s tim da se konkretna rješenja u praksi razlikuju.
9. Ostale nadležnosti generalnog sekretara u nekim parlamentima uključuju:
 - odnose s javnošću,
 - upravljanje održavanjem reda i sigurnosti,
 - obezbjeđivanje zaštite na radu i zaštite podataka.
10. Glavne kvalifikacije generalnog sekretara su iskustvo u radu parlamenta i autoritet u poznavanju parlamentarne prakse i procedure, kao i pravno obrazovanje.¹
11. U mnogim zemljama generalni sekretar parlamenta ima zamjenika, zbog broja, značaja i složenosti zadataka koje obavlja generalni sekretar.

PRIMJERI

Kao primjere, u nastavku detaljno navodimo dužnosti koje obavljaju generalni sekretari parlamenta Velike Britanije, Francuske, Ruske Federacije i Hrvatske.

Generalni sekretar Donjeg doma Velike Britanije

Funkcija generalnog sekretara u Donjem domu Velike Britanije postoji skoro 650 godina.

Generalni sekretar (Clerk) je glavni savjetnik Doma, komisija, predsjedavajućeg i članova u vezi s radom i procedurama Doma.

Uobičajeno je da generalni sekretar pomaže predsjedavajućem u pripremi sjednica.

Tokom sjednica generalni sekretar bilježi odluke Doma i sjedi do predsjedavajućeg s desne strane.

¹ U Grčkoj je generalni sekretar vrlo rijetko pravnik.

Generalni sekretar također potpisuje obraćanja, odluke i instrukcije u ime Doma, kao i zakone koji se upućuju Gornjem domu.

Uz to, generalni sekretar je rukovodilac administracije i osoblja i upravlja troškovima i finansijskim poslovima Doma.

Danas se 30% njegovog radnog vremena odnosi na proceduralna pitanja, a 70% na menadžment.

Generalni sekretar je također na čelu Menadžerskog odbora, čiji su članovi rukovodioci sektora u sekretarijatu. On predsjedava i komisijom koja se sastaje s predstavnicima sindikata osoblja.

Generalni sekretar je često domaćin gostima iz parlamenata drugih zemalja, a član je međunarodne Asocijacije generalnih sekretara parlamenata članova Interparlamentarne unije i Udruženja generalnih sekretara parlamenata Komonvelta.

Generalnog sekretara imenuje Kraljica. Njegova funkcija je nestranačka i nepolitička, a istovremeno on nije ni državni službenik. Prilikom imenovanja polaže zakletvu pred predsjedavajućim Gornjeg doma. Ne može biti smijenjen, osim ako za to postoji saglasnost oba doma.

Od 1820. godine svaki generalni sekretar, uz dva izuzetka, prethodno je imao dugotrajno iskustvo rada u Donjem domu.

Generalni sekretar ima zvaničnu rezidenciju u jednoj od zgrada parlamenta.

Generalni sekretar Gornjeg doma britanskog Parlamenta

Generalni sekretar Gornjeg doma, kao i generalni sekretar Donjeg doma, obavlja više funkcija. On je rukovodilac administracije Doma i predsjedava Odborom za menadžment, u kojem se donose strateške odluke u vezi sa radom sekretarijata ili administracije Doma.

Zadužen je za sklapanje ugovora, za upravljanje zemljištem i imovinom Doma i za zapošljavanje osoblja. Također je zadužen za upravljanje troškovima, finansijskim poslovima i internom kontrolom Doma. Zadužen je i za čuvanje dokumentacije i arhive Doma.

Generalni sekretar pruža savjete u vezi s procedurom predsjedavajućem Doma, predsjedavajućima komisija i članovima. Također poziva na početak sjednice. Odgovara za autentičnost zapisnika sjednica Doma, izdaje instrukcije, potpisuje svu zvaničnu korespondenciju Doma i zadužen je za pripremu akata Doma.

Generalni sekretar savjetuje predsjedavajućeg i učestvuje s njim na konferencijama predsjedavajućih parlamenata i na drugim međunarodnim forumima.

Generalni sekretar Donjeg doma Parlamenta Francuske

Donji dom Parlamenta Francuske ima dva generalna sekretara. Jedan od njih zadužen je za proceduralna pitanja, rukovodi zakonodavnom službom, pomaže predsjedniku Doma u obavljanju njegovih dužnosti i za vrijeme sjednice.

Drugi generalni sekretar rukovodi administrativnim i finansijskim poslovima Doma.

Generalni sekretar Državne Dume Savezne skupštine Ruske Federacije

Generalni sekretar Državne Dume predstavlja sekretarijat u odnosima sa sekretarijatom Predsjednika Ruske Federacije, sekretarijatom Saveznog vijeća, Vladom i drugim izvršnim organima, pravosudnim organima, sekretarijatima parlamenata drugih država i međuparlamentarnih organizacija.

On raspoređuje zadatke svojim zamjenicima, organizira rad sekretarijata i odgovara za izvršavanje funkcija sekretarijata.

Generalni sekretar uspostavlja raspored rada odjela, uključujući definiranje njihovih nadležnosti, koordinira i kontrolira njihov rad i donosi odluke u vezi s tim. Delegira neke od svojih nadležnosti svojim saradnicima. Generalni sekretar izdaje naredbe i druge akte koji se tiču rada Sekretarijata.

Generalni sekretar predlaže predsjedavajućem strukturu osoblja, visinu plata i administrativne troškove, i podnosi izvještaj o troškovima za prethodnu godinu.

Generalni sekretar Hrvatskog Sabora

Generalni sekretar Hrvatskog Sabora obavlja poslove koje mu povjeri predsjednik ili predsjedništvo Sabora i po potrebi pomaže predsjedniku u pripremi sjednica Sabora. Za obavljanje poslova odgovoran je Saboru i predsjedniku Sabora.

Generalni sekretar vodi Stručnu službu Sabora, upravlja njenim radom, usmjerava i usklađuje njen rad. U odnosu na Stručnu službu on ima položaj dužnosnika koji je rukovodilac tijela državne uprave.

On donosi Pravilnik o unutarnjem redu Stručne službe, priprema prijedlog za osiguravanje sredstava za rad i nalogodavac je za finansijsko i materijalno poslovanje Sabora.

Generalni sekretar zaključuje ugovore i obavlja druge pravne poslove Sabora.

Na poziv predsjednika generalni sekretar učestvuje u radu predsjedništva Sabora.

On surađuje s predsjedništvom Sabora u odlučivanju o raspodjeli raspoloživog radnog prostora i stanova za službene potrebe.

Zamjenik generalnog sekretara je sekretar plenarne sjednice. On pomaže predsjedniku Sabora u pripremanju i organiziranju sjednica, i obavlja druge poslove utvrđene Poslovníkom ili koje mu povjeri predsjednik Sabora. Zamjenik generalnog sekretara koordinira rad zaposlenih u Stručnoj službi koji rade na pripremanju sjednica Sabora.

On zamjenjuje generalnog sekretara u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti.

Funkcija generalnog sekretara i njegovog zamjenika regulirana je Poslovníkom Sabora.

Generalnog sekretara i zamjenika generalnog sekretara imenuje Sabor, na prijedlog predsjedništva Sabora, na četiri godine, i mogu se ponovo imenovati na tu dužnost.

U pogledu prava prema Zakonu o pravima i dužnostima zastupnika, generalni sekretar i njegov zamjenik imaju rang predsjednika i potpredsjednika radnog tijela Sabora.

SAVJETODAVNA FUNKCIJA I FUNKCIJA UPRAVLJANJA ADMINISTRACIJOM

U navedenim primjerima uočljive su dvije bitne funkcije generalnog sekretara, što je istakao i Ian Harris,² generalni sekretar Predstavničkog doma Australije, govoreći u aprilu 2005. godine o ulozi generalnog sekretara: „Većina generalnih sekretara obavlja dvostruku ulogu. Oni su glavni savjetnici u vezi sa zakonima i procedurama parlamenta. Druga njihova uloga je ključna, da osiguraju efikasno funkcioniranje svog parlamenta, što obično zahtijeva obavljanje menadžerskih dužnosti u pogledu parlamentarnog osoblja, budžeta i imovine.“³

Savjetodavna funkcija prvenstveno podrazumijeva obezbjeđivanje poštovanja procedura u parlamentarnom procesu. U Švedskoj, na primjer, to se prije svega odnosi na procedure tokom plenarne sjednice. Savjetovanje može biti manje ili više formalno, usmeno ili pismeno. U Švedskoj generalni sekretar može rutinska pitanja delegirati svom zamjeniku. Obavljanje savjetodavne funkcije je lakše kad su procedure detaljno propisane poslovnikom, što ostavlja malo prostora za tumačenje. Zadatak je teži u parlamentima gdje, pored propisanih procedura, značajnu ulogu ima i praksa. Također je značajno da je poslovnik lako čitati i razumjeti, i da obuhvata sve glavne aspekte parlamentarnog rada. U Izraelu i Švedskoj generalni sekretari imaju značajnu ulogu u predlaganju izmjena poslovnika.

Funkcija upravljanja administracijom uključuje upravljanje finansijskim poslovima i upravljanje poslovima koji se tiču osoblja. U Parlamentu Francuske, na primjer, generalni sekretar priprema prijedlog budžeta. Odluku o postavljenju i premještanju osoblja na određeno radno mjesto donosi predsjednik na prijedlog generalnog sekretara.

Ian Harris također ističe značaj nezavisne pozicije generalnog sekretara: „Generalni sekretari imaju ključnu ulogu u savjetovanju predsjedavajućeg i doma o proceduralnim stvarima. Da bi savjetodavnu ulogu mogli izvršavati efektivno, važno je da imaju mogućnost da je obavljaju nezavisno i s integritetom. Značajne odrednice nezavisnosti pozicije jesu način na koji se generalni sekretar imenuje, period na koji se imenuje i okolnosti pod kojima može biti smijenjen. U Australiji se generalni sekretari imenuju na neobnovljivi mandat od 10 godina. Smijenjeni mogu biti samo iz specifično navedenih razloga i uz glasanje Doma 7 dana nakon dostavljanja takvog prijedloga. Iskustvo generalnog sekretara doprinosi njegovom/njenom autoritetu. Pravno obrazovanje, ili dugotrajno iskustvo rada u parlamentu, pomažu u davanju potrebnog autoriteta.“

U periodu od 1971. do 2003. godine Parlament Švedske je imao samo tri generalna sekretara, dok je u istom periodu bilo šest predsjedavajućih. Sva tri sekretara bila su birana sa prethodnih pozicija u Parlamentu. Parlament Norveške je od 1947. do 2003. godine imao samo tri generalna sekretara, iako su sva tri morala biti ponovo birana svakih šest godina. U Njemačkoj i Grčkoj generalnog sekretara imenuje predsjedavajući parlamenta i to je političko imenovanje.

G. Harris također vjeruje da je veoma značajan odnos između generalnog sekretara i predsjedavajućeg parlamenta: „Predsjedavajući zaslužuje iskreno savjetovanje, bez straha, o proceduralnim i administrativnim stvarima. Često je za predsjedavajućeg bolje da takva pitanja razmotri prvo sa generalnim sekretarom, kao čuvarom institucionalnog pamćenja i izvorom nepartijskog/povjerljivog skepticizma. Na osnovu dugog posmatranja primjera efektivnog generalnog sekretara i manje nego uspješnog generalnog sekretara, mogu identificirati jednu

² Ian Harris je generalni sekretar Predstavničkog doma Australije od jula 1997. i bivši predsjednik Asocijacije generalnih sekretara parlamenata pri Interparlamentarnoj uniji (od aprila 2003. do jeseni 2005.).

³ Obraćanje na Prvoj konferenciji generalnih sekretara parlamenata Zapadne Afrike, Abuja, april 2005.

karakteristiku. To je **predviđanje** proceduralnih i administrativnih posljedica nekog poteza. Ako predsjedavajući ide u takvom pravcu da će 'pasti u rupu', dužnost je generalnog sekretara da na to upozori. To nije ograničeno samo na predsjedavajućeg. Ja i moje kolege ponosni smo što možemo pružiti savjete svim elementima političkog spektra. Često opozicija može da se obrati za savjet samo generalnom sekretaru i njegovom osoblju, a ne puno brojnijem ministarskom osoblju i agencijama vlade. Taj apolitični pristup i nepartijsko nastupanje jeste glavni faktor koji odlikuje parlamentarnu službu.

Naravno, takav odnos se razvija s povjerenjem i razumijevanjem. Druga važna karakteristika uspješnih generalnih sekretara i njihovog osoblja je povjerljivost. Posebno u radu s predsjedavajućim, mislim da nije u redu da generalni sekretar 'ide u javnost' kad postoji razlika u mišljenju.“

POZICIJA GENERALNOG SEKRETARA

Pozicija generalnog sekretara parlamenta razlikuje se od zemlje do zemlje. Često po rangu odgovara poziciji sekretara ministarstva. U nekim zemljama je viša od pozicije sekretara ministarstva (Portugal), a u nekim zemljama se ne može uporediti ni sa jednom pozicijom u vladi (SAD, Japan, Španija). Pozicija generalnog sekretara u Parlamentu Ruske Federacije odgovara rangu visokog vladinog službenika, odnosno državnog savjetnika prvog ranga.

Tabela 1. Način imenovanja i mandat generalnog sekretara

Zemlja	Generalnog sekretara imenuje predsjedavajući doma	Mandat generalnog sekretara
Australija Senat	Generalnog sekretara imenuje predsjednik Doma nakon konsultacija sa senatorima.	10 godina
Australija Predstavnički dom	Generalnog sekretara imenuje predsjednik Doma nakon konsultacija sa političkim partijama. ⁴	10 godina
Češka Gornji dom	Generalnog sekretara imenuje predsjedavajući Doma, na prijedlog kolegija.	na neodređeno vrijeme
Češka Donji dom	Generalnog sekretara imenuje predsjedavajući Doma, na prijedlog kolegija.	na neodređeno vrijeme
Danska	Generalnog sekretara imenuje predsjednik Parlamenta nakon konsultacija sa predsjedništvom Parlamenta i stalnim odborom.	do penzionisanja
Grčka	Generalnog sekretara imenuje predsjednik Parlamenta.	na neodređeno vrijeme
Izrael	Generalnog sekretara imenuje predsjednik Parlamenta.	na neodređeno vrijeme
Kipar	Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg Parlamenta biraju dva generalna sekretara među članovima Parlamenta.	do penzionisanja
Njemačka Gornji dom	Generalnog sekretara imenuje predsjedavajući Doma.	do penzionisanja
Njemačka Donji dom	Generalnog sekretara imenuje predsjedavajući Doma.	do penzionisanja
Portugal	Generalnog sekretara imenuje predsjedavajući Parlamenta.	4 godine
Ruska Federacija Gornji dom	Generalnog sekretara imenuje predsjedavajući Doma, uz saglasnost kolegija.	traje koliko i mandat poslanika
Ruska Federacija Donji dom	Generalnog sekretara imenuje predsjedavajući Doma, uz saglasnost kolegija, na prijedlog Komisije za pravilnik i organizaciju rada.	traje koliko i mandat poslanika
Slovačka	Generalnog sekretara imenuje predsjedavajući Parlamenta.	
Turska	Generalnog sekretara imenuje predsjedavajući Parlamenta.	nema odredbe o mandatu, o tome odlučuje predsjedavajući

⁴ Pravilo uvedeno 2003, a do tada generalnog sekretara je imenovao guverner, kao organ izvršne vlasti kojeg imenuje Kraljica na prijedlog premijera.

Zemlja	Generalnog sekretara imenuje kolegij	Mandat generalnog sekretara
Albanija	Kolegij parlamenta imenuje generalnog sekretara parlamenta sa liste od tri kandidata koji su prošli konkursnu proceduru.	
Francuska Gornji dom	Kolegij imenuje dva generalna sekretara između rukovodećih službenika Parlamenta.	do penzionisanja – 67 godina
Francuska Donji dom	Kolegij imenuje dva generalna sekretara između rukovodećih službenika Parlamenta.	do penzionisanja – 67 godina
Italija	Generalnog sekretara imenuje kolegij na prijedlog predsjedavajućeg.	do penzionisanja
Rumunija Gornji dom	Generalnog sekretara imenuje kolegij Doma, na prijedlog predsjedavajućeg.	5 godina
Švicarska	Generalnog sekretara Skupštine bira konferencija za koordinaciju (tijelo slično zajedničkom kolegiju oba doma).	4 godine

Zemlja	Generalnog sekretara bira parlament	Mandat generalnog sekretara
Belgija Gornji dom	U skladu s poslovnikom generalnog sekretara bira Predstavnički dom na prijedlog Kolegija.	na neodređeno vrijeme
Belgija Donji dom	U skladu s poslovnikom generalnog sekretara bira Predstavnički dom na prijedlog Kolegija.	na neodređeno vrijeme
Litvanija	Generalnog sekretara bira Parlament po preporuci predsjedavajućeg Doma.	5 godina
Hrvatska	Generalnog sekretara imenuje Sabor.	4 godine
Finska	Generalnog sekretara bira Parlament.	do penzionisanja
Holandija	Generalnog sekretara bira Parlament.	do penzionisanja (do 65)
Makedonija	Generalnog sekretara bira Parlament na prijedlog Komisije za izbor i imenovanje između vodećih državnih službenika.	mandat generalnog sekretara jednak je mandatu izabranih poslanika
Norveška	Generalnog sekretara bira Parlament.	do penzionisanja, 70 godina
Rumunija Donji dom	Generalnog sekretara bira Dom.	
SAD Senat	Gornji dom ima dva sekretara koje biraju članovi Senata/Gornjeg doma.	biraju se na početku svakog saziva, koji traje 2 godine

SAD Predstavnički dom	Donji dom ima dva sekretara koje biraju članovi Donjeg doma.	bira se na početku svakog saziva, koji traje 2 godine
Slovenija Gornji dom	Generalnog sekretara imenuje Dom, na prijedlog predsjedavajućeg, u skladu sa zakonom i poslovnikom.	5 godina, uz mogućnost reizbora
Slovenija Donji dom	Generalnog sekretara imenuje Dom, na prijedlog kolegija.	jednak je mandatu poslanika
Švedska	Generalnog sekretara bira Parlament.	3 godine, uz mogućnost obnove mandata

Zemlja	Generalnog sekretara imenuje organ izvan parlamenta	Mandat generalnog sekretara
Velika Britanija Gornji dom	Generalnog sekretara imenuje Kraljica.	doživotno
Velika Britanija Donji dom	Generalnog sekretara imenuje Kraljica.	doživotno
Indonezija	Generalnog sekretara imenuje predsjednik Republike uz saglasnost predsjedništva Parlamenta.	na neodređeno vrijeme
Šri Lanka	Generalnog sekretara bira predsjednik Republike.	na neodređeno vrijeme
Novi Zeland	Generalnog sekretara imenuje guverner.	do penzionisanja
Kanada Gornji dom	Generalnog sekretara imenuje guverner.	na neodređeno vrijeme
Kanada Donji dom	Generalnog sekretara imenuje guverner, uz prethodnu konsultaciju sa parlamentarnom komisijom za proceduru i uz potvrdu Doma ⁵ .	na neodređeno vrijeme
Irska	Generalnog sekretara imenuje premijer.	do penzionisanja

Zemlja	Generalni sekretar se imenuje po konkursnoj proceduri	Mandat generalnog sekretara
Estonija	Generalni sekretar se bira po konkursnoj proceduri.	
Austrija Donji dom	Generalni sekretar se bira nakon provedene konkursne procedure, a formalno ga imenuje predsjedavajući Doma.	5 godina

⁵ Ovakav sistem imenovanja generalnog sekretara prvi put je uveden 2005. godine

Tabela 2. Jednodomni i dvodomni parlamenti i broj generalnih sekretara

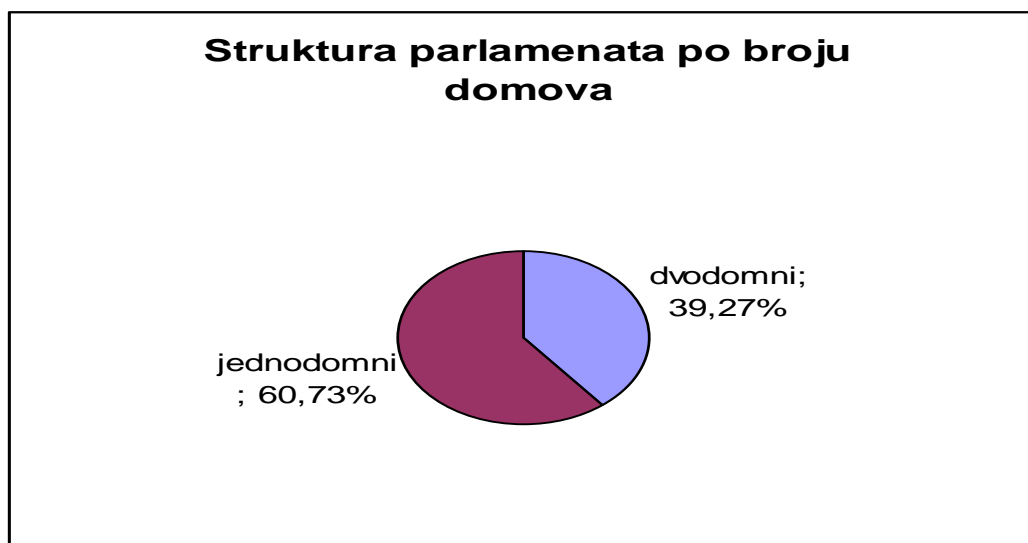
Redni broj	Država	Parlament	Broj generalnih sekretara
1.	Afganistan	dvodomni	dva generalna sekretara
2.	Alžir	dvodomni	dva generalna sekretara
3.	Albanija	jednodomni	jedan generalni sekretar
4.	Andora	jednodomni	jedan generalni sekretar
5.	Antigva i Barbuda	dvodomni	jedan generalni sekretar
6.	Argentina	dvodomni	dva generalna sekretara
7.	Armenija	jednodomni	jedan generalni sekretar
8.	Australija	dvodomni	dva generalna sekretara
9.	Austrija	dvodomni	jedan generalni sekretar
10.	Azerbejdžan	jednodomni	jedan generalni sekretar
11.	Bahami	dvodomni	jedan generalni sekretar
12.	Bahrein	dvodomni	dva generalna sekretara
13.	Bangladeš	jednodomni	jedan generalni sekretar
14.	Barbados	dvodomni	jedan generalni sekretar
15.	Bjelorusija	dvodomni	dva generalna sekretara
16.	Belgija	dvodomni	dva generalna sekretara
17.	Belize	dvodomni	jedan generalni sekretar
18.	Benin	jednodomni	jedan generalni sekretar
19.	Butan	jednodomni	jedan generalni sekretar
20.	Bolivija	dvodomni	dva generalna sekretara
21.	Bocvana	jednodomni	jedan generalni sekretar
22.	Brazil	dvodomni	dva generalna sekretara
23.	Bugarska	jednodomni	jedan generalni sekretar
24.	Burkina Faso	jednodomni	jedan generalni sekretar
25.	Burundi	dvodomni	dva generalna sekretara
26.	Centralnoafrička Republika	jednodomni	jedan generalni sekretar
27.	Čad	jednodomni	jedan generalni sekretar
28.	Češka	dvodomni	dva generalna sekretara
29.	Čile	dvodomni	dva generalna sekretara
30.	Crna Gora	jednodomni	jedan generalni sekretar
31.	Danska	jednodomni	jedan generalni sekretar
32.	Dominika	jednodomni	jedan generalni sekretar
33.	Dominikanska Republika	dvodomni	dva generalna sekretara
34.	Džibuti	jednodomni	jedan generalni sekretar
35.	Ekvador	jednodomni	jedan generalni sekretar
36.	Egipat	dvodomni	dva generalna sekretara
37.	El Salvador	jednodomni	jedan generalni sekretar
38.	Ekvatorska Gvineja	jednodomni	jedan generalni sekretar
39.	Eritreja	jednodomni	nema generalnog sekretara
40.	Estonija	jednodomni	jedan generalni sekretar

41.	Etiopija	dvodomni	dva generalna sekretara
42.	Filipini	dvodomni	dva generalna sekretara
43.	Finska	jednodomni	jedan generalni sekretar
44.	Francuska	dvodomni	četiri generalna sekretara (2 generalna sekretara gornjeg doma i 2 generalna sekretara donjeg doma)
45.	Gabon	dvodomni	dva generalna sekretara
46.	Gambija	jednodomni	jedan generalni sekretar
47.	Gruzija	jednodomni	jedan generalni sekretar
48.	Gana	jednodomni	jedan generalni sekretar
49.	Grčka	jednodomni	jedan generalni sekretar
50.	Grenada	dvodomni	jedan generalni sekretar
51.	Gvatemala	jednodomni	jedan generalni sekretar
52.	Gvineja	jednodomni	jedan generalni sekretar
53.	Gvineja Bisau	jednodomni	jedan generalni sekretar
54.	Gvajana	jednodomni	jedan generalni sekretar
55.	Haiti	dvodomni	dva generalna sekretara
56.	Hrvatska	jednodomni	jedan generalni sekretar
57.	Holandija	dvodomni	dva generalna sekretara
58.	Honduras	jednodomni	jedan generalni sekretar
59.	Island	jednodomni	jedan generalni sekretar
60.	Indija	dvodomni	dva generalna sekretara
61.	Indonezija	jednodomni	jedan generalni sekretar
62.	Iran	jednodomni	jedan generalni sekretar
63.	Irak	jednodomni	jedan generalni sekretar
64.	Irska	dvodomni	dva generalna sekretara
65.	Istočni Timor	jednodomni	jedan generalni sekretar
66.	Izrael	jednodomni	jedan generalni sekretar
67.	Italija	dvodomni	dva generalna sekretara
68.	Jamajka	dvodomni	jedan generalni sekretar
69.	Japan	dvodomni	dva generalna sekretara
70.	Jemen	dvodomni	dva generalna sekretara
71.	Jordan	dvodomni	dva generalna sekretara
72.	Južna Afrika	dvodomni	tri generalna sekretara (1 generalni sekretar parlamenta, 1 generalni sekretar gornjeg doma i 1 generalni sekretar donjeg doma)
73.	Kambodža	dvodomni	dva generalna sekretara
74.	Kamerun	jednodomni	jedan generalni sekretar
75.	Kanada	dvodomni	dva generalna sekretara
76.	Katar	jednodomni	jedan generalni sekretar
77.	Kejp Verd	jednodomni	jedan generalni sekretar
78.	Kina	jednodomni	jedan generalni sekretar
79.	Kipar	jednodomni	jedan generalni sekretar
80.	Kolumbija	dvodomni	dva generalna sekretara
81.	Komori	jednodomni	jedan generalni sekretar

82.	Kongo	dvodomni	dva generalna sekretara
83.	Kuba	jednodomni	jedan generalni sekretar
84.	Kostarika	jednodomni	jedan generalni sekretar
85.	Koreja	jednodomni	jedan generalni sekretar
86.	Kongo	dvodomni	dva generalna sekretara
87.	Kazahstan	dvodomni	dva generalna sekretara
88.	Kenija	jednodomni	jedan generalni sekretar
89.	Kiribati	jednodomni	jedan generalni sekretar
90.	Kuvajt	jednodomni	jedan generalni sekretar
91.	Kirgistan	jednodomni	jedan generalni sekretar
92.	Laos	jednodomni	jedan generalni sekretar
93.	Latvija	jednodomni	jedan generalni sekretar
94.	Libanon	jednodomni	jedan generalni sekretar
95.	Lesoto	dvodomni	dva generalna sekretara
96.	Liberija	dvodomni	dva generalna sekretara
97.	Libija	jednodomni	jedan generalni sekretar
98.	Lihtenštajn	jednodomni	jedan generalni sekretar
99.	Litvanija	jednodomni	jedan generalni sekretar
100.	Luksemburg	jednodomni	jedan generalni sekretar
101.	Madagaskar	dvodomni	dva generalna sekretara
102.	Mađarska	jednodomni	jedan generalni sekretar
103.	Makedonija	jednodomni	jedan generalni sekretar
104.	Malavi	jednodomni	jedan generalni sekretar
105.	Malezija	dvodomni	dva generalna sekretara
106.	Maldivi	jednodomni	jedan generalni sekretar
107.	Mali	jednodomni	jedan generalni sekretar
108.	Malta	jednodomni	jedan generalni sekretar
109.	Maršalski Otoci	jednodomni	jedan generalni sekretar
110.	Mauritanija	dvodomni	dva generalna sekretara
111.	Mauricius	jednodomni	jedan generalni sekretar
112.	Meksiko	dvodomni	dva generalna sekretara
113.	Mikronezija	jednodomni	jedan generalni sekretar
114.	Moldavija	jednodomni	jedan generalni sekretar
115.	Monako	jednodomni	jedan generalni sekretar
116.	Mongolija	jednodomni	jedan generalni sekretar
117.	Maroko	dvodomni	dva generalna sekretara
118.	Mozambik	jednodomni	jedan generalni sekretar
119.	Namibija	dvodomni	dva generalna sekretara
120.	Nauru	jednodomni	jedan generalni sekretar
121.	Nepal	jednodomni	jedan generalni sekretar
122.	Novi Zeland	jednodomni	jedan generalni sekretar
123.	Nikaragva	jednodomni	jedan generalni sekretar
124.	Niger	jednodomni	jedan generalni sekretar
125.	Nigerija	dvodomni	tri generalna sekretara (1 generalni sekretar parlamenta, 1 generalni sekretar gornjeg doma i 1 generalni sekretar donjeg doma)
126.	Norveška	jednodomni	jedan generalni sekretar

127.	Njemačka	dvodomni	dva generalna sekretara
128.	Obala Bjelokosti	jednodomni	jedan generalni sekretar
129.	Oman	dvodomni	dva generalna sekretara
130.	Pakistan	dvodomni	dva generalna sekretara
131.	Palau	dvodomni	dva generalna sekretara
132.	Panama	jednodomni	jedan generalni sekretar
133.	Papua Nova Gvineja	jednodomni	jedan generalni sekretar
134.	Paragvaj	dvodomni	dva generalna sekretara
135.	Peru	jednodomni	jedan generalni sekretar
136.	Poljska	dvodomni	dva generalna sekretara
137.	Portugal	jednodomni	jedan generalni sekretar
138.	Rumunija	dvodomni	dva generalna sekretara
139.	Ruska Federacija	dvodomni	dva generalna sekretara
140.	Ruanda	dvodomni	dva generalna sekretara
141.	SAD	dvodomni	četiri generalna sekretara (2 generalna sekretara gornjeg doma i 2 generalna sekretara donjeg doma)
142.	Samoa	jednodomni	jedan generalni sekretar
143.	San Marino	jednodomni	jedan generalni sekretar
144.	Solomonski Otoci	jednodomni	jedan generalni sekretar
145.	Saudijska Arabija	jednodomni	jedan generalni sekretar
146.	Senegal	dvodomni	dva generalna sekretara
147.	Srbija	jednodomni	jedan generalni sekretar
148.	Sejšeli	jednodomni	jedan generalni sekretar
149.	Sijera Leone	jednodomni	jedan generalni sekretar
150.	Singapur	jednodomni	jedan generalni sekretar
151.	Sirija	jednodomni	jedan generalni sekretar
152.	Slovačka	jednodomni	jedan generalni sekretar
153.	Slovenija	dvodomni	dva generalna sekretara
154.	Somalija	jednodomni	jedan generalni sekretar
155.	Sudan	dvodomni	dva generalna sekretara
156.	Surinam	jednodomni	jedan generalni sekretar
157.	Svazilend	dvodomni	tri generalna sekretara (1 generalni sekretar parlamenta, 1 generalni sekretar gornjeg doma i 1 generalni sekretar donjeg doma)
158.	Sveti Kristofor i Nevis	jednodomni	jedan generalni sekretar
159.	Sveta Lucija	dvodomni	dva generalna sekretara
160.	Sveti Vinsent i Grenadini	jednodomni	jedan generalni sekretar
161.	Sveti Toma i Princip	jednodomni	jedan generalni sekretar
162.	Španija	dvodomni	dva generalna sekretara
163.	Šri Lanka	jednodomni	jedan generalni sekretar

164.	Švedska	jednodomni	jedan generalni sekretar
165.	Švicarska	dvodomni	dva generalna sekretara
166.	Tadžikistan	dvodomni	dva generalna sekretara
167.	Tajland	jednodomni	jedan generalni sekretar
168.	Tanzanija	jednodomni	jedan generalni sekretar
169.	Togo	jednodomni	jedan generalni sekretar
170.	Tonga	jednodomni	jedan generalni sekretar
171.	Trinidad i Tobago	dvodomni	dva generalna sekretara
172.	Tunis	dvodomni	dva generalna sekretara
173.	Turska	jednodomni	jedan generalni sekretar
174.	Turkmenistan	jednodomni	jedan generalni sekretar
175.	Tuvalu	jednodomni	jedan generalni sekretar
176.	Uganda	jednodomni	jedan generalni sekretar
177.	Ukrajina	jednodomni	jedan generalni sekretar
178.	Ujedinjeni Arapski Emirati	jednodomni	jedan generalni sekretar
179.	Urugvaj	dvodomni	dva generalna sekretara
180.	Uzbekistan	dvodomni	dva generalna sekretara
181.	Vanuatu	jednodomni	jedan generalni sekretar
182.	Velika Britanija	dvodomni	dva generalna sekretara
183.	Venecuela	jednodomni	jedan generalni sekretar
184.	Vijetnam	jednodomni	jedan generalni sekretar
185.	Zambija	jednodomni	jedan generalni sekretar
186.	Zimbabve	dvodomni	jedan generalni sekretar

U tabeli 2. vidi se da većina dvodomnih parlamenata ima dva generalna sekretara, po jednog za svaki dom:

Od 73 dvodomna parlamenata njih 60 ima dva generalna sekretara, 8 dvodomnih parlamenata ima **jednog** generalnog sekretara, 3 dvodomna parlamenata imaju po **tri** generalna sekretara (generalni sekretar cijelog parlamenta, generalni sekretar gornjeg doma i generalni sekretar donjeg doma).

Parlament **Francuske** i **SAD** imaju **četiri** generalna sekretara (dva generalna sekretara gornjeg doma i dva generalna sekretara donjeg doma).

Ostalih **113** jednodomnih parlamenta imaju po jednog generalnog sekretara.

Izvori:

- Replies to ECPRD Request no 419 – Designation of Secretary General, 25 May 2005
<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/secured/detailreq.do?id=419>
- General Debate: The Management Role of the Secretary General (Santiago du Chili), Association of Secretaries General of Parliaments, Constitutional and Parliamentary Information, No. 185 – 1st Half-year 2003/ASGP Review, pp. 5-45
- The Role of Secretary General in the Administration of Parliament, Report by Ugo Zampetti, Secretary General of the Chamber of Deputies (Italy) (Djakarta, October 2000) – Association of Secretaries General of Parliaments, Constitutional and Parliamentary Information, Review No 180
- The Role of Secretaries General of Parliaments, by Antonio M. De Guzman, Secretary-General of the Batasang Pambansa, Association of Secretaries General of Parliaments, Constitutional and Parliamentary Information, 1st Series – No. 144, fth Quarter 1985, pp. 154-194
- <http://www.ipu.org/parline-e/parlinesearch.asp>
- <http://www.asgp.info/en/home>
- <http://www.asgp.info/Resources/Data/Documents/FNMGQEYYKNMRSJKJAUWMNGMICLHFIB.pdf>
- <http://www.parliament.uk/factsheets>
- http://www.parliament.uk/faq/lords_cofp.cfm
- <http://www.sabor.hr/Default.aspx>